

Til Universitetsstyret
Fra Universitetsdirektøren

Sakstype: Orienteringssak
Møtesaksnr.: O-sak 1
Møtenr.: 3/2020
Møtedato: 5. mai 2020
Notatdato: 24. april 2020
Arkivsaksnr.:
Saksansvarlig: Ellen Johanne Cæsar
Saksbehandler: Eva Helene Mjelde

Risikostyring og konsekvenser av korona

Utbruddet av koronavirus Covid-19 preger verden og gir store ringvirkninger med komplekse konsekvenser for samfunnet. Universitetsdirektøren vil i vedlagte notat overordnet oppsummere de vesentligste kortsiktige konsekvensene for UiO, samt de viktigste pågående og planlagte tiltakene for å redusere risiko og sikre kontinuitet i aktivitet. På nåværende tidspunkt hersker det usikkerhet om langsiktige konsekvenser for alle deler av virksomheten. Universitetsdirektøren vil komme tilbake til styret med oppdaterte orienteringer.

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Ellen Johanne Cæsar
avdelingsdirektør

Vedlegg:

- Notat Risikostyring og konsekvenser av korona
- Risikovurdering april 2020

FRA
UNIVERSITETSDIREKTØREN

FREMLEGGSNOTAT

Møtesaksnr.: O-sak 1
Møtedato: 5. mai 2020
Notatdato: 27. april 2020
Arkivsaksnr.:
Saksbehandler: Eva Helene Mjelde

TIL
UNIVERSITETSSTYRET

Risikostyring og konsekvenser av korona

Bakgrunn

Utbruddet av koronavirus Covid-19 preger verden og gir store ringvirkninger med komplekse konsekvenser for samfunnet. Universitetsdirektøren ønsker å orientere universitetsstyret om iverksatte tiltak og hvordan situasjonen så langt vurderes å påvirke UiOs virksomhet i et kortsiktig perspektiv. Denne orienteringen tar utgangspunkt i LOS vurderinger per april 2020. En nærmere vurdering av økonomiske effekter samt konsekvenser for UiOs fakulteter og enheter, vil utarbeides ved tertialrapportering.

Oppsummering

Virusutbruddet og strenge smitteverntiltak gir en rekke uønskede og alvorlige konsekvenser for UiO, og det hersker stor usikkerhet om langsiktige konsekvenser. Vi evner likevel å levere på vårt samfunnsoppdrag, mye takket være rask iverksetting av beredskap og en stor innsats og omstillingsevne blant våre ansatte og studenter. Samtlige områder av kjernevirksomheten blir berørt, der overgangen til digitale flater og arbeidsformer gir både utfordringer og muligheter. Total produktivitet svekkes og merbelastningen slår ujevnt ut i organisasjonen, der akutte behov må prioriteres og der aktivitet i ulik grad kan tilpasses smittevernregler.

De økonomiske konsekvensene slår ulikt ut for UiOs enheter, der merkostnader og/eller tapte inntekter vil skape store utfordringer for flere. Det er knyttet særlig stor usikkerhet til forskningsproduksjon og eksternt finansiert virksomhet, og det må prioriteres å få oversikt og gi forutsigbarhet for enhetene. Tilsvarende vil det på utdanningsområdet være store usikkerhetsmomenter, der tett oppfølging og dialog om utvikling av nye undervisnings- og vurderingsformer vil måtte stå sentralt for å sikre en god læringsarena for studentene. UiO vil i tiden som kommer løpende måtte forholde oss til og tilpasse oss nye endringer i situasjonen som preger betingelser og mulighetsrom.

Risiko og konsekvenser for UiOs hovedaktiviteter

Overordnet vurderes de vesentligste institusjonelle konsekvensene å være knyttet til

- stenging av UiOs bygninger og areal, der eksempelvis undervisningslokaler, forskningsinfrastruktur og laboratorier er utilgjengelige, og tjenester og utstillinger stengt for publikum.
- redusert produktivitet og arbeidskapasitet grunnet omsorgsoppgaver og/eller manglende tilgang til arbeidsutstyr og -verktøy.
- redusert eller opphør av aktivitet hos samarbeidspartnere og leverandører.

Situasjonen gir en rekke uønskede og alvorlige konsekvenser for UiO. Samtidig har medarbeidere og studenter utvist stor omstillingsevne, fleksibilitet, samarbeid og kreativitet. På svært kort tid er digitale verktøy blitt gjort tilgjengelige og tatt i bruk på tvers av organisasjonen. Våre arbeidstakere har utvist stor tilpasningsdyktighet og evne til å etablere nye arbeidsformer, der de aller fleste oppgaver nå må løses hjemmefra. Vi opplever at ledere og medarbeidere støtter hverandre og det deles erfaringer om tiltak og verktøy på tvers i organisasjonen. Det er videre lagt et betydelig arbeid i å raskt utarbeide og formidle informasjon og retningslinjer for å redusere usikkerhet, tilpasse arbeidsstøtte og skape forutsigbarhet i organisasjonen.

Selv om virksomheten er søkt opprettholdt i størst mulig grad, har produktiviteten blitt noe redusert. Mange ansatte har små barn og har en tilværelse preget av hjemmeskole og/eller barnehage med reduserte muligheter for å følge opp arbeidsoppgaver. Innen enkelte områder har også arbeidsoppgaver midlertidig opphørt ettersom ordinær aktivitet ikke kan opprettholdes grunnet smitteverntiltakene. Så langt det er mulig vil ansatte bli omdisponert til andre oppgaver. UiO vil i tråd med myndighetenes instruksjoner og råd løpende vurdere muligheten å åpne ytterligere for aktivitet der konsekvensene av nedstengingen er meget store. Det er innført søknadsordninger om tilgang til lokaler ved instituttene, der instituttledere løpende behandler og risikovurderer om tilgang etter gitte kriterier skal gis.

I det følgende gis en overordnet, foreløpig vurdering av konsekvenser og tiltak for UiO.

Utdanning

UiO har på kort tid endret undervisningsformer og gjennomført en omstilling i langt raskere tempo enn hva som ville vært tilfellet normalt. I forbindelse med overgang til digital undervisning er det gjort – og gjøres - et stort arbeid med å koordinere og oppdatere informasjon på nettsider og i de digitale løsningene rettet mot studentene og ansatte. UiO må nå utnytte den erfaring vi har oppnådd for å videreutvikle det digitale læringsmiljøet.

Aktiviteten knyttet til rekrutteringskampanjen er opprettholdt. En betydelig økning i søkertallene både til grunnutdanninger og 2-årige masterprogrammer gir grunn til å tro at krisen har påvirket søkertallene. Som ledd i regjeringens kompetansehevingstiltak rettet mot permitterte og arbeidsledige, ønsker regjeringen en betydelig økning av utdanningstilbudet fra og med høsten 2020. Universiteter og høyskoler bes i brev fra KD per 24.april om innspill på hvor det er mulig å få til kapasitetsøkninger og med hvilket omfang. Det legges til grunn at tildeling av midler til nye studieplasser finansieres som varige. Samtidig forutsettes det fra KD at økt kapasitet knyttes til dagens situasjon i arbeidsmarkedet med høy arbeidsledighet, der tilleggskapasitet kan bli redusert etter hvert som konjunktursituasjonen normaliseres. UiO vil vurdere hvilke studietilbud som eventuelt har mulighet til å utvide kapasiteten allerede fra høst 2020 og gi tilbakemelding til departementet innen torsdag 30. april.

UiO planlegger nå for en digital semesterstart. Det å tilby digital undervisning skaper imidlertid utfordringer både for studenter og ansatte. Ansatte må undervise på nye måter, og det vil være behov for både kompetanseheving og å sikre nødvendig utstyr på underviseres hjemmekontor. Studenter gir tilbakemelding på at det er krevende å ikke ha tilgang til et fysisk læringsmiljø. På sikt vil dette kunne føre til økt frafall og redusert inntekt fra studiepoengproduksjon.

Eksamen

Alle skoleeksamener er gjort om til hjemmeeksamen vår 2020. En positiv effekt er at dette på sikt kan føre til at UiO klarer å videreutvikle mål om varierte vurderingsformer. Samtidig kan det føre til usikkerhet blant studentene da de møter en annen eksamensform enn de forventet ved semesterstart. Så langt tas det utgangspunkt i at skriftlige eksamener for høsten 2020 skal kunne avvikles i Silurveien, men kapasiteten vil sannsynligvis bli lavere. Av smittevern hensyn er det

sannsynlig at skriftlig skoleeksamen ikke vil kunne gjennomføres med full kapasitet. Vi er derfor avhengig av at fagmiljøene fortsetter arbeidet med å benytte ulike vurderingsformer. Universitetet har tilrettelagt for gjennomføring av eksamen på campus for enkeltstudenter som har hatt behov for spesiell tilrettelegging eller har manglet tilgang til nødvendig utstyr for å kunne gjennomføre hjemmeeksamen.

Opptak

Det hersker noe usikkerhet knyttet til opptak til grunnutdanninger for søkere som skal avlegge privatisteksamen vår 2020. Regjeringen vil prioritere å få gjennomført privatisteksamener, men i den grad dette ikke kan oppnås vil det potensielt påvirke mange av UiOs søkere. Når det gjelder opptak til masterprogrammer, kan forsinkelser i gjennomføring av bachelorgrad kunne føre til færre kvalifiserte søkere innen fristene. UiO vil fortløpende vurdere behov for å utvide frister og eventuelt vurdere endringer i regelverk.

Økning i søkertallene i kombinasjon med redusert produktivitet og arbeidskapasitet grunnet omsorgsoppgaver og/eller manglende tilgang til arbeidsutstyr og –verktøy utgjør en risiko for forsinket saksbehandling av søknader om opptak.

Studentmobilitet

Mange utvekslingsstudenter har måttet avbryte sitt opphold vår 2020, noe som vil kunne ha konsekvenser for gjennomføring. Dette gjelder både innreisende og utreisende utvekslingsstudenter. Både UiO og våre partnerinstitusjoner har så langt som mulig lagt til rette for at utvekslingsstudentene skal kunne fullføre sitt utvekslingssemester fra eget hjemland. Der hvor UiOs studenter ikke har kunnet fullføre emner påbegynt i utlandet, legger UiO til rette for at de kan ta et annet emne ved UiO for å sikre at flest mulig får gjennomført eksamen dette semesteret.

Både UiO og SiO følger opp internasjonale studenter, for å sikre at de som har behov for hjelp skal få det. Kunnskapsdepartementet har opplyst at ordningen med dagpenger for studenter som mister deltidsjobb skal gjelde for utenlandske studenter på samme måte som for norske.

Det er knyttet usikkerhet til rekruttering av internasjonale studenter til engelskspråklige masterprogrammer, både som effekt av reiserestriksjoner og av usikkerhet knyttet til prosedyrer og saksbehandling for oppholdstillatelse ved UDI. For å sikre at UiO også høsten 2020 kan ha internasjonale studenter på våre engelskspråklige masterprogram, er det besluttet at 1. semester for disse studieprogrammene gjennomføres digitalt.

Den internasjonale sommerskole (ISS) er i år kansellert for tilreisende studenter og for klasseromsundervisning. Deler av sommerkatalogen blir forsøkt tilbudt digitalt, og det vurderes alternativ aktivitet via fjernundervisning for studenter som allerede har fått opptak.

Kunnskapsdepartementet uttrykker at det tas utgangspunkt i at inngående og utgående studentmobilitet bør kunne normalisere seg mot neste studieår, med mindre smittevernrad tilsier noe annet. Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku) har nedsatt en arbeidsgruppe som skal vurdere konsekvensene av koronakrisen for studentmobiliteten.

Det er imidlertid usikkert hvordan studentene på kort og lengre sikt vil vurdere det å reise på utveksling, noe som kan gjøre det vanskeligere å nå mål om økt antall studenter på utveksling. Generelt må UiO i dialog med sine samarbeidsuniversiteter tenke nytt rundt internasjonalisering. I møte med vår universitetsallianse Circle U. i mai skal det drøftes om vi kan finne digitale løsninger for våre studenter som skulle på utveksling til høsten. Dette vil kunne gi dem en internasjonal erfaring, til tross for at de ikke kan reise fysisk.

Forskning

Situasjonen påvirker forskningsaktiviteten på ulike måter, blant annet som effekt av stengt adgang til bygninger og utstyr, prioritering av etablering av digital undervisning og generelt redusert arbeidskapasitet, samt forsinkede eller kansellerte leveranser av utstyr og materiell. En rekke aktiviteter kan ikke gjennomføres som planlagt, som eksempelvis laboratorieforsøk, datainnsamling og feltarbeid. Forsinket fremdrift, utsettelse og også terminering av prosjekter vil være forventede konsekvenser.

Forsinkelser og lavere aktivitet i prosjekter gir i flere tilfeller merkostnader og risiko for underfinansiering. I noen tilfeller vil prosjektet eller prosessen måtte termineres med de tap dette medfører med tanke på forskningsresultater og midler. EU-kommisjonen har signalisert at de er fleksible med henblikk på å omforme aktiviteter og omdisponere, men vil ikke vurdere tilleggsfinansiering. Doktorsgradsstipendiater risikerer å rammes på en måte som påvirker unge forskeres karriereløp. Der eksternt finansierte prosjekter blir forsinket eller terminert, vil man i enkelte tilfeller kunne påberope seg Force Majeure. Generelt vil det være nødvendig med individuell vurdering av den enkelte kontrakt for å vurdere hvilken handlingsrom som finnes ut ifra avtalte betingelser. Lav kronekurs og valutasingninger vil gi usikkerhet rundt kostnadsbildet både for søknader og pågående prosjekter. Flere utstyrskrevenne prosjekter vil oppleve at innkjøpskostnadene øker. Aktive prosjekter i euro får imidlertid økte inntekter nå som kronekursen er svekket.

Blant de viktigste tiltakene for å begrense skadevirkninger og merkostnader er å vurdere mulighet for å omdisponere ressurser og forhandle med oppdragsgivere og underleverandører om justeringer slik at prosjekter sikres framdrift og unngå terminering. Det vil også være aktuelt å forhandle med andre institusjoner om bruk av utstyr og infrastruktur. LOS har økt sin kapasitet på juridisk bistand knyttet til (re)forhandling av avtaler.

Tilgang på forskningsmidler og utslag på søknadsaktiviteten samlet sett er vanskelig å forutse. Noen miljøer melder om at søknadsaktiviteten i liten grad er berørt, andre melder at de nå søker mer, mens andre mindre. I tillegg til reduserte nettobidrag kan en lavere søknadsaktivitet/tilsagnsrate føre til tap av forskertalenter, som igjen kan gi svakere utvikling og konkurransekraft.

En svekket økonomi kan påvirke investeringsviljen i forskning, og et press på kortsiktige løsninger vil utgjøre en risiko. På den annen side skaper situasjonen større behov for løsninger, både på kort og lang sikt, og felles, globale problemstillinger kan gi økt kraft og motivasjon for tverrfaglig forskning og nye fagfelleskap. Internasjonalt samarbeid og nettverksbygging kan risikere å svekkes, med færre samarbeidsavtaler med prioriterte partnere. Samtidig vil det sterke fokuset på å tilrettelegge for og utvikle digitale møteplasser kunne øke mulighetene for kostnadseffektive samarbeidsflater.

Innovasjon

Et samfunn og næringsliv med svekket økonomi kan ha reduserte muligheter til å investere eller delta i samarbeidsprosjekter. Det er derfor risiko for færre lisenser/patenter og bedriftsetableringer, i hvert fall på kort sikt. Enkelte forskningsmiljøer vil imidlertid oppleve at deres kunnskap og kompetanse er mer ettertraktet enn noensinne, og UiO har flere miljøer som deltar nasjonalt og internasjonalt i å utvikle løsninger på ulike utfordringer knyttet til pandemien. Regjeringens støtteordning på inntil 1,5 milliarder samt andre tiltak som tilskudd og økt låneramme til vekstbedrifter vil kunne slå positivt ut for næringslivssamarbeidet.

Formidling og samfunnskontakt

En rekke fysiske arrangementer planlagt for våren er blitt avlyst og det jobbes løpende med å gå over til digitale plattformer for å avholde arrangementer der det er hensiktsmessig. Implementering av digital kanalstrategi er iverksatt og det gjøres nå et arbeid for å få økt frekvens på innhold, bedre spredning av innhold og på nye digitale kanaler.

All publikumsrettet virksomhet ble stengt ned fra 12. mars, inkludert tilgang til fysiske biblioteksamlinger. UB har imidlertid nå etablert et begrenset tilbud til ansatte og studenter for henting av viktig materiale fra de fysiske samlingene som ikke kan tilbys i elektronisk utgave. UB tar inntil videre ikke imot retur av lånte bøker. Pandemien og iverksatte smitteverntiltak får også omfattende konsekvenser for aktiviteter og drift ved UiOs museer. Det er iverksatt en rekke nye formidlingsprosjekter med digital tilgjengeliggjøring av samlinger og utstillinger for et bredt publikum, med svært positiv respons. Det kompenserer imidlertid ikke for inntektsbortfall ettersom de digitale tilbudene er gratis. Museenes besøkende utgjøres i stor grad av et internasjonalt publikum, og reisebegrensninger vil med høy sannsynlighet påvirke besøkstallene ut året og også i 2021. Eventuelt bortfall eller reduksjon i sponsorfinansiering fra næringslivet vil kunne få konsekvenser for planlagt utvikling og produksjon av utstillinger, eksempelvis i det nye Vikingtidsmuseet.

Eiendom

Eiendomsavdelingen har etter at universitetets bygninger ble stengt den 12. mars sørget for nødvendig løpende drift, vakthold/sikring og renhold med fokus på å hensynta myndighetenes retningslinjer innenfor smittevern. Tilbakemeldinger fra enhetene tilsier at samarbeidet og dialogen oppleves som svært konstruktiv og løsningsorientert.

Så langt går fremdriften i prosjekter uten vesentlige avvik, men kan bli påvirket av endrede økonomiske rammer, av konkurs eller kapasitetsproblemer blant leverandører, samt av redusert aktivitet i byggeprosjekter som følge av smitteverntiltak. Drifts-, vedlikeholds- og renholdsaktiviteter vil kunne påvirkes av redusert tilgang på varer og tjenester. Videre er det en risiko for tap av leieinntekter fra eksterne leietakere, grunnet konkurser eller likviditetsproblemer.

Dagens situasjon gjør det krevende å ferdigstille revisjonen av Masterplan for UiOs eiendommer i henhold til forutsatt fremdrift. Dette blant annet i fht. nødvendig involvering og forankring, samt betydelig risiko for endrete økonomiske rammebetingelser. Gjeldende versjon av Masterplanen er fortsatt et godt rammeverk for eiendomsvirksomheten og endelig styregodkjenning av Masterplan utsettes til juni 2021.

Styret orienteres i egen sak om fremdrift for Livsvitenskapsbygget.

IT

UiO har en IT-infrastruktur med god og skalerbar kapasitet og høy grad av informasjonssikkerhet. Til tross for en kraftig økning i bruk på kort tid har IT-tjenestene overordnet sett har vært tilgjengelige med god kvalitet. Allerede før stenging 12. mars, hadde USIT beredskapsledelse planlagt og startet gjennomføring av tiltak for å møte ny situasjon med mulige utilgjengelige undervisnings-, forsknings- og administrasjonslokaler. Nye servere ble satt opp og kapasiteten økt. I tillegg framskyndet USIT full bruk av nye digitale tjenester for videomøter, videoforelesninger og opptak. Et midlertidig felles kontaktpunkt og helpdesk for digitale tjenester, samt digital løsning for gjennomføring av disputaser, ble etablert.

Overgangen til digitale tjenester i et voldsomt omfang har medført en rekke omprioriteringer i IT-organisasjonen, og det er lagt ned en betydelig ekstrainsats for å sikre trygge og stabile løsninger.

Det er samtidig gjort risikovurderinger og iverksatt risikoreduserende tiltak for å møte ny desentral organisasjon med utstrakt bruk av hjemmekontor. Blant kortsiktige konsekvenser er økte kostnader til utstyr, lisenser og midlertidig økning av arbeidskapasitet. På sikt kan økt og ny bruk av UiOs IT-løsninger gi skalerings- og kapasitetsutfordringer, som kan kreve både tekniske og økonomiske ressurser samt økt kompetanse og bemanning.

Administrative prosjekter og utviklingsprosesser

Flere administrative prosjekter og utviklingsprosesser påvirkes som følge av redusert kapasitet både hos UiO og samarbeidspartnere. Det er risiko for forsinkelser og for økte kostnader.

Universitetsdirektørens vurdering er så langt at ingen pågående prosjekter skal stoppes, men at de må tilpasses til den oppståtte situasjonen. Det enkelte prosjekt gjennomfører risikovurderinger og vurderer behov for endringer i fremdriftsplan. For BOTT økonomi og lønn vurderes oppstart utsatt til 1.mai 2021.

Vesentlige økonomiske konsekvenser for UiO

KD har i brev av 8. april 2020 henvist til at UiO er rammestyrte og at ekstra kostnader forventes håndtert innenfor eksisterende ramme. Videre at Regjering av Storting løpende vil vurdere tiltakspakker. Eventuelle ekstra midler vurderes i disse prosessene og i statsbudsjettprosessen. KD vil vurdere konsekvenser for resultatbasert finansiering først når resultater for 2020 foreligger.

Basert på oversikt over konsekvenser og tiltak for de enkelte fagområdene, er det gjort en overordnet og foreløpig vurdering som peker på områder der man på kort sikt (2020) forventer vesentlige reduserte eller økte inntekter, og tilsvarende vesentlig reduserte eller økte kostnader. Det er midlertid usikkerhet når det gjelder eksternt finansiert virksomhet, og for enkelte enheter kan konsekvensene være alvorlige. Hvordan resultatet til slutt blir når året skal oppsummeres, avhenger blant annet av hvilke tiltak ledere og prosjektledere klarer å iverksette for å demme opp for økte kostnader.

På sikt forventes fall i de resultatbaserte inntektene. Det er risiko for at flere studenter faller fra med overgang til digital undervisningen. Staten har disponert betydelige midler til ulike tiltak knyttet til pandemien, og det er usikkerhet knyttet til hvordan dette vil påvirke den ordinære bevilgningen fra 2021.

Tapte inntekter

Tapte publikumsinntekter ved museene vil være betydelige, og utgjør et vesentlig inntektstap i UiO-sammenheng. For KHM forventes det et langsiktig og betydelig fall i publikumsinntektene på Vikingtidsmuseet. Videre taper klinikken ved OD vesentlige pasientinntekter i 2020. Klinikken er stilt til disposisjon til akuttbehandling for helsemyndighetene. Det er imidlertid likevel et kraftig fall i antall pasienter.

Stenging av Den internasjonale sommerskole (ISS) medfører bortfall av inntekter knyttet til studentavgifter og betydelige deler av studiepoengproduksjonen. De langsiktige konsekvensene med tanke på studentmobilitet og derav inntekter fra deltakeravgifter samt bidrag til stipendmidler er også høyst usikre.

Valutasvingninger

Prisen på varer som produseres i utlandet har økt som følge av svekket kronekurs. For eksempel ser vi en betydelig økning i pris på IT-utstyr og annet utstyr. Prisene for mediekjøp vil også øke som

følge av svak kronekurs. Kjøpene delbetales utover i året, og kostnadsøkningen for UiO vil avhenge av hvordan kronekursen vil utvikle seg videre. Foreløpig vurderes kostnadsøkningen til å være moderat. Utover dette er det usikkert hvor stor konsekvens svekket kronekurs har hatt. Det er begrenset hvor mange av UiOs anskaffelseskontrakter som er i en annen valuta. I nye kontrakter legges det inn mekanismer som regulerer hvor stor prisøkning som tillates.

Usikkerhet knyttet til eksterne inntekter

På kort sikt kan eksterne prosjektinntekter reduseres grunnet lavere søknadsaktivitet eller som følge av at prosjekter må utsettes eller termineres. Videre forventer flere fakultet noe reduksjon i oppdragsinntekter, prosjektinntekter fra næringslivet samt reduksjon i gaver og sponsormidler.

Når kronekursen er svekket øker imidlertid innbetalingene til UiO for aktive EU-prosjekter vesentlig. Vi ser også at UiO får tilslag på nye koronarelaterte utlysninger.

Forlengelser av midlertidige stillinger

Kostnader kan øke grunnet forlengelser av midlertidige ansatte som stipendiater og postdoktorer, eller som følge av at prosjektansatte ikke kan føre arbeidstimer på prosjektene. For KD-stipendiater kan UiO ved forlengelser utsette tidspunkt for nyansettelser og dermed unngå ekstra kostnader. Det er også dialog med andre finansører, eksempelvis NFR og EU om finansiering i forbindelse med forsinkelser. Det bør vurderes så langt som mulig å justere prosjekter for å opprettholde aktivitet og dermed prosjektinntektene. Det er foreløpig usikkert hvor stor konsekvens dette samlet sett vil få for UiOs økonomi.

Eksterne tjenester

For å gjennomføre den store dugnaden med å digitalisere undervisning har det vært benyttet eksterne tjenester. På den andre siden forventer flere fakultet å redusere bruken av eksterne undervisningstjenester nå som undervisningen går digitalt.

Reiser, bevertning, konferanser, kontorutstyr etc

Bestillinger knyttet til reiser, konferanser, kurs, seminarer og bevertning har falt betydelig med koronavirusets innmarsj. Hittil i år sett mot samme periode i 2019, er kroneverdien av bestillinger på reiser og bevertning halvert og redusert med rundt 18 mill kroner.

Omfanget av ekstra reisekostnader som UiO har hatt for å hente hjem studenter og ansatte synes å være i moderat størrelsesorden. Foreløpig meldes det også om relativt marginale utgifter til PCer og annet utstyr for hjemmekontor. Dette kan øke dersom pålegg om hjemmekontor vedvarer for vitenskapelige og administrativt ansatte.

Refusjoner fra NAV og redusert arbeidsgiveravgift

Refusjoner fra NAV vil øke som følge av dobling av kvoter for antall dager med sykt barn/omsorgsdager, og trolig også som følge av økt sykefravær blant arbeidstakere. Refusjoner gis nå fra dag 4 mot tidligere fra dag 16. NAV har forlenget fristen for oppgjør av krav til ni måneder, så det vil ta tid før vi ser den økonomiske effekten.

Stortinget har anmodet Regjeringen om å redusere arbeidsgiveravgiften med 4% i mai og juni. Dette vil bli vurdert i revidert statsbudsjett. Dersom det skulle bli vedtatt, vil det gi UiO en innsparing på rundt 40 mill. kroner.

Vedlegg:

- Risikovurdering april 2020

Risiko / usikkerhetsvurdering april 2020

● Svært høy ● Høy ● Middels ● Lav

Prosess	Underprosess	Risiko og muligheter (K-kortsikt/L-langsikt)	Tiltak	Vurd.	Kommentar
Styringsprosesser	Politisk styring KD	a) Redusert bevilgning/kutt som følge av omdisponeringer på statsbudsjettet (L)	a) Betydningen av kunnskap for å løse samfunnsutfordringene.	●	Evt. kutt fra 2021 og videre.
	Strategisk styring UiO	a) Ledelses ressurser og samhandling, kriseledelse (K)	a) Miljø. Beredskapsorganisasjon med stedfortredere.	●	Fungert svært godt. Evaluering planlagt.
	Prosjektstyring og utvikling	a) Forsinkelser; BOTT, Fellesløsninger, IT og OU-prosjekt (K/L)	a) Replanlegge, risikovurderinger i alle program og prosjekt	●	Neppe kritisk, dog høyere kostnader.
	Virksomhetsstyring	a) Økonomiske konsekvenser pga. av tapte inntekter og økte kostnader (K/L) – jfr. kjerneprosesser.	a) Analyser utføres	●	Jfr usikkerhet særlig forskning og formidling. Besparelser, reise, energi.
Kjerneprosesser	Utdanning	a) Søkertall og studiestartaktiviteter (K) b) Manglende praksis. Redusert klinikkdrift (K) c) Nye lærings og eksamensformer, sosiale forhold, frafall, press studenter og ansatte (K) d) Internasjonale forhold, utveksling	a) Kommunikasjonsaktiviteter og digitale muligheter b) Analyser av alternativ utføres. c) Omlegging eksamen. Innføre bestått/ikke bestått. IT støtte.	●	Digitalisering utdanning stort sett svært vellykket. OD klinikk merforbruk økes. Nye undervisningsformer gir muligheter.
	Forskning	a) Press for å oppnå raske resultater, særlig Med/MN. (K) b) Midlertidige ansatte mister prosjekttid (K) c) Forsinkelse, terminering prosjekter; innkjøp utstyr, underfinansiering (K) d) Færre nye søknader NFR/EU, underfinansiering, bemanningsproblemer (L)	a) Kvalitetssikring og etikk b) Retningslinjer for forlengelser, tilgang til lab o.l. c) Utnytte fleksibilitet, replanlegge, dialog eksterne d) Tilrettelegging for ansatte og retningslinjer for tilgang bygg.	●	Risiko for inntektstap og høyere kostnader. Men også økte muligheter; tildelinger, samarbeid.

Innovasjon	<ul style="list-style-type: none"> a) Mindre kontakter/økosystem (K) b) Lavere kommersialisering av forskningsresultater (K/L) c) LVS, kostnadsøkning, utsatt ferdigstilling (L) 	<ul style="list-style-type: none"> a)b) Digital dialog samarbeidspartnere. c) Dialog med KD og Statsbygg, konsekvensbeskrivelse 		LVS høy risiko. Påvirker også utdanning, forskning og formidling.
------------	---	---	---	---

Prosess	Underprosess	Risiko og muligheter (K-kortsikt/L-langsikt)	Tiltak	Vurd.	Kommentar
	Formidling	<ul style="list-style-type: none"> a) Færre besøk museum, redusert ekstern finansiering (K) b) Utsettelse av aktiviteter, arrangementer (K) 	a) b) Digitalisering.		50% av budsjett til KHMmuseum er eksternfinansiering.
Støtteprosesser	IT	<ul style="list-style-type: none"> a) Større IT avhengighet, kapasitet, skalering, leverandører og nøkkelpersonell (K/L) b) Nye IT sikkerhetsrisikoer, GDPR, hjemmenett og video (K/L) 	<ul style="list-style-type: none"> a) Tidlig respons fra ledelse og beredskapsgruppen. b) Sikkerhetsutbedringer i nye løsninger (f.eks Zoom), rutiner. 		God kontroll, dog høy konsekvens ved avvik.
	Eiendom	<ul style="list-style-type: none"> a) Forsinket fremdrift på strategiske tiltak og revisjon masterplan (L) b) Innkreving av leie fra eksterne leietakere (K) c) Byggeprosjekter – forsinkelse, leverandører, materialer (K/L) 	<ul style="list-style-type: none"> a) Replanlegge b) Oppfølging og dialog c) Risikovurdering og replanlegging 		LVS høy risiko, jfr over. Valutarisiko ved import av materialer/varer
	Personal	<ul style="list-style-type: none"> a) Redusert arbeidskapasitet, ujevn arbeidsbelastning, nøkkelpersoner, sykefravær, stressnivå (K/L) b) Nye arbeidsformer, samarbeid og kompetansevridning (L) 	<ul style="list-style-type: none"> a) IT, fleksible arbeidstid, personalledelse, retningslinjer b) Kompetansevridning på digitale verktøy, samhandlingsformer, arbeidsmiljø og ledelse 		Redusert arbeidskapasitet vurderes høyest. Økt omstillingskompetanse.
	Økonomi	a) Kontroll nivå redusert ved midlertidige nye elektroniske hjemmeløsninger (K)	a) Egen taskforce prosjekt lager midlert. digitale rutiner, QA EIR		

	Innkjøp	a) Redusert tilgang på varer og tjenester knyttet til drifts-, vedlikeholds- og renholdsaktiviteter (K/L) b) Økte kostnader for varekjøp pga svak kronekurs (mediekjøp, IT, forsk. infrastruktur)	a) Oppfølging og risikostyring b) Nye prismekanismer i kontrakter mht valutakurs	●	
	Forskningsadmin	a) Lavere internasjonalt samarbeid (L/K) b) Utsatt opplæring forskningsledelse (L)	a) Utnytte digitale muligheter	●	
Prosess	Underprosess	Risiko og muligheter (K-kortsikt/L-langsikt)	Tiltak	Vurd.	Kommentar
	Studieadmin.	a) Søknadsadministrasjon, opptak	a) Ressursstyring	●	
	Bibliotek	a) Tilgang til forsknings-/studierelatert stoff redusert (K)	a) UB-kontinuitetsplan og digitalt tilbud.	●	
	HMSB	a) Etterlevelse av offentlige helsekrav, ikke nok kontroll på situasjon for studenter eller egne ansatte. (K) b) Mangelfull HMS smittehygiene for ansatte og studenter som skal tilbake i jobb.	a) Beredskapsplan, HMSB har løpende oversikt fra enheter. b) Risikovurderinger. Utarbeide UiO standarder som ses opp mot bransjestandarder.	●	
	Kommunikasjon	a) Eksterne arrangementer utsatt/avlyst (K)	a) Replanlegge og utnytte digitale muligheter	●	
	Vitenskapsombud, studentombud, internrevisjon	a) Studentombud avholder ikke utadrettet aktivitet til 7 høyskoler UiO har avtaleforpliktelser til (K/L)	a) Digitalisering	●	